

Revision af servicelovens voksenbestemmelser

I november 2016 indgik regeringen aftale om en revision af servicelovens voksenbestemmelser. Aftalen har nu udmøntet sig i en lang række lovændringer i serviceloven, der er trådt i kraft fra den 1.1.2018.

Formålsbestemmelserne i serviceloven er ændret

Man har fra centralt hold ønsket at ændre og præcisere formålsbestemmelserne i loven. Formålet med at yde støtte efter denne lov til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer, er at sikre at den enkelte får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes behov. Støtten skal ydes med det formål, at styrke den enkeltes egne muligheder og eget ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer i det omfang det er muligt for den enkelte. Desuden er formålet at medvirke til at sikre, at den enkelte kan fastholde sit aktuelle funktionsniveau, og at yde kompensation, omsorg og pleje. Indsatserne til voksne skal således:

Ændringerne i formålsbestemmelserne er fokuseret på, at man ønsker at tydeliggøre at:

- Borgernes sager skal behandles **sammenhængende** og **helhedsorienteret**.
- Borgernes sager skal behandles ud fra et **rehabiliterende** udgangspunkt, hvor man i administrationen af lovens bestemmelser har et fokus på borgernes muligheder for at **udnytte egne potentialer** og tydeliggørelse af borgers **eget ansvar for udvikling**.
- Indsatsen over for borgeren skal fremme borgers **inklusion** i samfundet og øge den enkeltes mulighed for **deltagelse i uddannelse, beskæftigelse og sociale relationer**.

Nye "kan"-bestemmelser i loven

Man har specifikt i serviceloven indført en række nye "**kan**"-bestemmelser, der skal give den enkelte kommune / kommunalbestyrelse mulighed for at understøtte lovens formål om **forebyggelse**. Der er tale om nogle helt nye muligheder i loven, som den enkelte kommunalbestyrelse / kommune kan vælge om man vil tage i anvendelse i den enkelte kommune.

Der er indført et helt nyt kapitel i serviceloven (kapitel 15 a), der handler om forskellige muligheder for den enkelte kommune om tidlig **forebyggende** indsatser i serviceloven. Indsatserne retter sig således primært mod borgere med en nedsat funktionsevne, men hvor funktionsevnen ikke er nedsat i en sådan grad, at borgeren vil kunne visiteres til de lovpligtige "skal"-tilbud i loven.

Der er således indført mulighed for at yde støtte til:

1. Tilbud om **gruppebaseret** hjælp og støtte.
2. Tilbud om **individuel** tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte.

3. Tilbud om oprettelse af **sociale akut tilbud** til borger med nedsat psykisk funktionsevne.
4. Mulighed for at **der kan etableres samarbejde med frivillige** omkring gruppebaseret og individuel socialpædagogisk hjælp og støtte efter dette kapitel.

Øvrige ændringer i serviceloven

Udover de ændrede **formålsbestemmelser** og det nye kapitel med de nye muligheder for etablering af **forebyggende indsatser**, er der også indført ny "kan"-bestemmelse om afbureaukratisering og regelforenklinger om **enkle og entydige sager om hjælpemidler og forbrugsgoder** (§ 113 a) ligesom der er indført "kan"-bestemmelse om mulighed for anvendelse af tro- og loveerklæringer ved reparation af hjælpemidler (bek. §4.1).

Derudover er der foretaget en lang række ændringer i servicelovens øvrige bestemmelser ("skal"-bestemmelserne), se nedenfor.

Der er indført ændringer i serviceloven om:

- Justering af reglerne om kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og BPA. Indførelse af godkendelsesordning ved Socialtilsynet i forhold til arbejdsgiveransvar. indførelse af bagudbetaling af tilskuddet til foreninger og virksomheder. Indførelse af øvre arbejdstid for nærtstående.
- Indførelse af varslingsordning / periode ved nedsættelse / frakendelse af udvalgte ydelser efter loven (§ 3 a).
Der indføres et minimumsvarsel på 14 uger for afgørelser, hvor nedsættelsen eller frakendelsen af hjælpen har særligt indgribende betydning for den enkelte (§3a). Varslet betyder, at kommunens afgørelse får opsættende virkning i 14 uger, så afgørelse først træder i kraft herefter. Hvis der klages, får borgeren ud over 14 uger yderligere den tid, det tager at afvikle hjælpen.
Det gælder bl.a. for frakendelse af bilstøtte efter §114 og frakendelse af hjælp efter §95 og §96, borgerstyret personlig assistance (BPA).
- Indførelse af klageadgang i forhold til forstanderens afgørelse om indskrivelse / udskrivelse i botilbud i krisecentre (§109) og herberg (§110).
- Forenkling af beregningen af borgers egenbetaling ved krisecentre (§109) og herberg (§110).
- Ændrede udmålingsregler i forhold til merudgifter til voksne (§100).
- Mulighed for tildeling af hjælpemidler og forbrugsgoder i en kortere tidsbegrænset periode (§113 b). Kommunen får mulighed for at vælge at dispensere fra det krav om varig funktionsnedsættelse i en kortere tidsafgrænset periode. Hvis kravet om varighed fraviges, vil det give mulighed for øget fleksibilitet til at afhjælpe et kortvarigt behov hos borgeren for et hjælpemiddel eller forbrugsgode. Dette findes primært at være relevant i forbindelse med rehabilitering eller efter et sygdomsforløb, hvor der ikke ydes relevant hjælp efter anden lovgivning. Herved kan borgeren opretholde forbindelsen til fx arbejdsmarkedet eller uddannelsesstedet.

- Mulighed for anvendelse af tro- og loveerklæringer ved genbevilling af forbrugsgoder og hjælpemidler (bek. §4.1). Der indføres obligatorisk brug af tro- og loveerklæring ved genbevilling af hjælpemidler, hvis borgerens funktionsevne i al væsentlighed er uændret.
- Diverse afbureaukratisering af reglerne om bil-støtte.

En ny bekendtgørelse om støtte til køb af bil træder i kraft samtidig med den reviderede servicelov. De væsentlige ændringer er:

- Reglerne om egnethedsvurderingen er præciseret, så det tydeligt fremgår, at kommunen skal foretage en helhedsvurdering, hvor borgerens samlede behov indgår.
- Betingelsen om, at bilen ikke må være forsynet med den særlige indretning fra fabrikken, for at der kan opnås tilskud til den særlige indretning, er fjernet.
- Målgruppen for afdragsfrihed under uddannelser præciseres, så den er identisk med målgruppen for støtte til køb af bil på uddannelsesmæssigt grundlag.
- Genanskaffelsesperioden er forhøjet fra seks til otte år for nye tilkendelser af bilstøtte, og at adgangen til førtidig udskiftning samtidig er udvidet, så kommunen kan bevilge førtidig udskiftning, hvis det efter en samlet vurdering er uhensigtsmæssigt at reparere bilen.
- Reglerne for støtte til automatgear/elektronisk styrede gear er ændret, så der ydes tilskud til faktiske udgift til automatgear. Desuden er genanskaffelsesperioden for automatgear forhøjet til otte år.
- For ansøgere, der tidligere har fået støtte til køb af bil, og som har opnået et provenu ved salget af den gamle bil inden for det seneste år eller en udbetalt forsikringssum, skal dette provenu indgå i købet af en eventuel ny bil.

Andre ændringer med relation til serviceloven

Ud over ændringerne i serviceloven har man som et led i revisionen af servicelovens voksenbestemmelser indført en ny helt ny lov om muligheden for tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse til ferie. Der er således skabt en ny lov kaldet **”lov om tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse til ferier”**.

Der er her også tale om en **”kan”**-lovgivning, hvor det er op til den enkelte kommunalbestyrelse / kommune, om man vil udnytte denne lovhjemmel.

Loven giver hjemmel til at visse kommunale- og regionale døgntilbud kan tilbyde en ydelse i form af, at den enkelte borger efter ansøgning kan tilkøbe ekstra ledsagelse af botilbuddets personale til ledsagelse under ferie. Udgiften til en sådan ledsagelse afholdes alene af borgeren. Tilkøbet af ledsagelse skal ligge ud over den del, som borgere i forvejen er visiteret til efter servicelovens § 85. Borger har ikke klageadgang i forhold til denne kan-bestemmelse.

Lovtekst fra den 1.1.18	Lovtekst før den 1.1.18	Kommentar:
<p>§ 1. Formålet med denne lov er</p> <ol style="list-style-type: none">1) at tilbyde rådgivning og støtte for at forebygge sociale problemer,2) at tilbyde en række almene serviceydelser, der også kan have et forebyggende sigte, og3) at tilgodese behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. <p>Stk. 2. Formålet med hjælpen efter denne lov er at fremme den enkeltes mulighed for at udvikle sig og for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten.</p> <p>Stk. 3. Hjælpen efter denne lov bygger på den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie og på den enkeltes ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, i det omfang det er muligt for den enkelte. Hjælpen tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte. Afgørelse efter loven træffes på baggrund af faglige og økonomiske hensyn.</p>	<p>§ 1. Formålet med denne lov er</p> <ol style="list-style-type: none">1) at tilbyde rådgivning og støtte for at forebygge sociale problemer,2) at tilbyde en række almene serviceydelser, der også kan have et forebyggende sigte, og3) at tilgodese behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. <p><i>Stk. 2.</i> Formålet med hjælpen efter denne lov er at fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Hjælpen efter denne lov bygger på den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie. Hjælpen tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte. Afgørelse efter loven træffes på baggrund af faglige og økonomiske hensyn.</p>	<p>Fokus på borgers muligheder for udvikling og eget ansvar for udvikling og udnyttelse af egne potentialer</p>
<p>§ 81. Formålet med at yde støtte efter denne lov til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer er at sikre, at den enkelte får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvare den enkeltes behov. Støtten skal ydes med det</p>	<p>§ 81. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde en særlig indsats til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer. Formålet med indsatsen er</p>	<p>Fokus på sammenhængende og helhedsorienteret indsats.</p> <p>Fokus på borgers muligheder for udvikling og eget ansvar for udvikling og udnyttelse af egne potentialer.</p>

<p>formål at styrke den enkeltes egne muligheder og eget ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, i det omfang det er muligt for den enkelte. Desuden er formålet at medvirke til at sikre, at den enkelte kan fastholde sit aktuelle funktionsniveau, og at yde kompensation, omsorg og pleje. Indsætserne til voksne skal således</p> <ol style="list-style-type: none">1) forebygge, at den enkeltes problemer forværres,2) understøtte den enkeltes muligheder for at fastholde egne ressourcer eller fremme øget selvstændighed samt forbedre den enkeltes sociale og personlige funktion,3) forbedre mulighederne for den enkeltes livsudfoldelse gennem kontakt, tilbud om samvær, aktivitet, behandling, omsorg og pleje,4) fremme inklusion i samfundet, herunder medvirke til at øge den enkeltes mulighed for deltagelse i uddannelse, beskæftigelse og sociale relationer, og5) sikre en helhedsorienteret støtte med tilbud afpasset efter den enkeltes særlige behov i egen bolig, herunder i botilbud efter lov om almene boliger m.v. eller i botilbud efter denne lov.	<ol style="list-style-type: none">1 at forebygge, at problemerne for den enkelte forværres,2 at forbedre den enkeltes sociale og personlige funktion samt udviklingsmuligheder,3 at forbedre mulighederne for den enkeltes livsudfoldelse gennem kontakt, tilbud om samvær, aktivitet, behandling, omsorg og pleje og4 at yde en helhedsorienteret indsats med servicetilbud afpasset efter den enkeltes særlige behov i egen bolig, herunder i botilbud efter lov om almene boliger m.v. eller i botilbud efter denne lov.	<p>Fokus på inklusion i samfundet.</p> <p>Fokus på den enkeltes mulighed for deltagelse i uddannelse, beskæftigelse og sociale relationer.</p>
Nyt Kapitel 15 a om tidlig forebyggende indsats i serviceloven		
<p>Tilbud om gruppebaseret hjælp og støtte</p> <p>§ 82 a. Til personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale</p>	<p>Ny mulighed / ydelse i loven.</p>	<p>Der er tale om en "kan"-bestemmelse. Afgørelse efter bestemmelsen kan ikke påklages for anden myndighed.</p>

<p>problemer, og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer, kan kommunalbestyrelsen iværksætte eller give tilskud til tilbud om gruppebaseret hjælp, omsorg eller støtte samt gruppebaseret optræning og hjælp til udvikling af færdigheder. Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at deltagelse i sådanne tilbud vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres.</p> <p>Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.</p>		<p>Forebyggende indsats / perspektiv.</p> <p>Borger er ikke berettiget til visiterede "standard" ydelser efter SER.</p> <p>Ej tidsbegrænset ydelse. Borger som i forvejen modtager visiterede ydelser kan supplerende også gøre brug af tilbudet.</p>
<p>Tilbud om individuel tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte</p> <p>§ 82 b. Til personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer, og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer, kan kommunalbestyrelsen iværksætte eller give tilskud til tilbud om tidsbegrænset individuel hjælp, omsorg eller støtte samt tidsbegrænset individuel optræning og hjælp til udvikling af færdigheder. Tilbudet kan gives i op til 6 måneder. Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at tilbuddet vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres.</p> <p>Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 1 kan ikke indbringes for an-</p>	<p>Ny mulighed / ydelse i loven.</p>	<p>"kan"-bestemmelse. Afgørelse efter bestemmelsen kan ikke påklages for anden myndighed.</p> <p>Forebyggende indsats / perspektiv</p> <p>Tidsbegrænset støtte (6 måneder)</p> <p>Borger er ikke berettiget til visiterede "standard" ydelser efter SER.</p> <p>Henvi sning forudsætter individuel behovsvurdering.</p>

<p>den administrativ myndighed.</p>		
<p>Sociale akuttilbud</p> <p>§ 82 c. Kommunalbestyrelsen kan oprette og drive sociale akuttilbud. Oprettelse og drift kan ske i samarbejde med andre kommuner, regioner og private leverandører.</p> <p>Stk. 2. Formålet med et socialt akuttilbud er at tilbyde personer med psykiske lidelser akut støtte, omsorg og rådgivning.</p>	<p>Ny mulighed / ydelse i loven.</p>	<p>Forebyggende indsats / perspektiv.</p> <p>Målgruppen er borgere med psykiske lidelser.</p> <p>Kræver ikke konkret visitation.</p> <p>”kan”-bestemmelse. Ej tidsbegrænset ydelse.</p> <p>Borger som i forvejen modtager visiterede ydelser kan supplerende også gøre brug af tilbudet.</p>
<p>Hjælp og støtte etableret i samarbejde med frivillige</p> <p>§ 82 d. Til personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer, og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer, kan kommunalbestyrelsen tilbyde støtte efter §§ 82 a og 82 b etableret i samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger. Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at deltagelse i sådanne tilbud vil kunne forbedre det aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres.</p> <p>Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.</p>	<p>Ny mulighed / ydelse i loven.</p>	<p>”kan”-bestemmelse. Afgørelse efter bestemmelsen kan ikke påklages for anden myndighed.</p> <p>Forebyggende indsats / perspektiv</p> <p>Samarbejde med foreninger, frivillige m.fl.</p> <p>Borger er ikke berettiget til visiterede ”standard” ydelser efter SER.</p> <p>Borger som i forvejen modtager visiterede ydelser kan supplerende også gøre brug af tilbudet.</p>
<p>Hjælpemidler og forbrugsgoder – nye ”kan” bestemmelser i serviceloven</p>		

Forbrugsgoder	Ny mulighed / ydelse i loven	
<p>§ 113 a. Kommunalbestyrelsen kan i enkle og entydige sager om støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder beslutte at træffe afgørelse alene på baggrund af den modtagne ansøgning. I disse tilfælde skal ansøgningen indeholde de oplysninger, der er nødvendige for afgørelsen, og en erklæring på tro og love om rigtigheden af disse oplysninger eller anden relevant dokumentation herfor.</p>		<p>Det er ikke muligt at udarbejde en udtømmende liste, der beskriver, hvilke hjælpemidler eller funktionsnedsættelser, der karakteriserer en enkelt og entydigt sag.</p> <p>Lovteksten omhandler alene bevilling.</p> <p>At der er tale om en administrativ bevilling udelukker ikke, at der stadig kan være brug for individuel vurdering af valg af hjælpemiddel samt indstilling af og vejledning i brugen af hjælpemidlet.</p> <p>Vi bevilger allerede enkle hjælpemidler i eksempelvis telefonvagten, hvis borger giver de nødvendige oplysninger ved sagsbehandlingsstart.</p> <p>Vi ser nødvendigvis ikke en forenkling ved indførelse af §113 a, da vi allerede praktiserer denne form for hurtig sagsbehandling.</p> <p>Vi skønner, at brug af tro og love erklæring ifm. genbevilling vil forlænge sagsbehandlingen væsentligt, idet der skal indhentes underskrevet dokumentation.</p> <p>Eksempel: Borger ringer i telefonvagten og søger om udskiftning af rollator. Vi foretager telefonisk sagsbehandling og udskifter rollator på baggrund af borgers oplysninger. Hvis vi skulle vente på dokumentation ville det kræve mails frem og tilbage og det vil ikke kunne gøres ved</p>

		<p>den ene telefonsamtale.</p> <p>Vi anbefaler ikke at indføre tro og love erklæring, da det medfører forlænget sagsbehandlingstid og øget bureaukrati.</p>
<p>§ 4, stk.1 (bekendtgørelse om hjælp til anskaffelse af hjælpemidler og forbrugsgoder efter service-loven)</p> <p>Hjælp til reparation og udskiftning af bevilgede hjælpemidler samt reservehjælpemidler ydes efter behov. Hvis ansøgeren fortsat har behov for det pågældende hjælpemiddel, og ansøgerens funktionsnedsættelse i alt væsentlighed er uændret siden kommunalbestyrelsens seneste afgørelse, og ansøgeren afgiver en erklæring herom på tro og love, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om udskiftning af bevilgede hjælpemidler uden at indhente yderligere oplysninger. Kommunalbestyrelsen kan desuden træffe afgørelse om reparation af et hjælpemiddel på baggrund af en erklæring på tro og love fra ansøgeren om behovet for reparation. Kommunalbestyrelsen kan i sammenhæng hermed opstille faste kriterier for reparation af visse hjælpemidler, f.eks. kriterier for prisen på reparation, hvor reparationen skal foretages, og hvor længe efter modtagelsen af hjælpemidlet reparation kan ske.</p>	<p>Ny mulighed i bekendtgørelsen om hjælpemidler og forbrugsgoder.</p>	<p>Vi foretager reparationer fra dag til dag på langt de fleste hjælpemidler og har derfor ikke haft et serviceniveau, hvor vi har udlånt reservehjælpemidler.</p> <p>En tro og love erklæring vil forsinke iværksættelse af reparation for borgeren og øge ventetiden på at deres hjælpemidler fungerer igen.</p> <p>Ved anvendelse af tro og love erklæring på reparation af hjælpemidler tilføjes et loop/en ekstra arbejds gang, der forsinke processen og borgeren må vente længere tid på at få repareret sit hjælpemiddel.</p> <p>Borgere der er fritaget for digital post vil formentlig ikke kunne udfylde en tro og love erklæring og det vil stille denne gruppe af borgere ringere i reparationsprocessen.</p> <p>Vi har i hjælpemiddel teamet allerede fastsatte kriterier for hvilke reparationer vi som kommune skal udføre for borger, samt hvad der kategoriseres som borgers egne vedligeholdelses- og drift udgifter. Vi har en oplevelse af at nuværende praksis fungerer, og at borger bliver afhjulpes hurtigt, når deres hjælpemiddel går i</p>

		<p>stykker.</p> <p>Vi reparerer hjælpemidler så længe det giver mening ift. hjælpemidlets stand og pågældende borger har et behov for hjælpemidlet.</p> <p>Hjælpemiddeldepotet vurderer altid om der er behov for udskiftning og om det kan svare sig at reparere hjælpemidlet. Der foretages altid en individuel og konkret vurdering af hjælpemidlet på baggrund af borgers henvendelse.</p> <p>Vi anbefaler ikke at indføre tro og love erklæring, da det medfører forlænget sagsbehandlingstid og øget bureaukrati.</p>
--	--	---